

Posudek bakalářské práce Nikol Šabatové *Černošský a s ním spojený ženský element v hispánské literatuře. Gertrudis Gómez de Avellaneda y Artega – Sab*

PhDr. Jaroslava Marešová

Bakalářská práce Nikol Šabatové se zabývá obrazem ženy a černošskými postavami v románu *Sab* kubánské spisovatelky Gertrudis Gómez de Avellaneda y Artega. Nikol Šabatová román *Sab* zkoumá v historickém kontextu problematiky postavení černošského obyvatelstva a žen v hispánské společnosti konce 19. století. Po úvodu nás autorka ve dvou kapitolách stručně seznamuje s problematikou černošské a ženské otázky obecně i v kontextu Latinské Ameriky a Španělska 19. století. Následuje kapitola zaměřená na život a tvorbu Gertrudis Gómez a poté stručná kapitola o teorii postavy. Jádrem této bakalářské práce je obsáhlá šestá kapitola, v níž autorka analyzuje ženské a černošské postavy románu *Sab*. Práci uzavírá stručný závěr a shrnutí.

Jako zdařilou hodnotím šestou kapitolu práce, v níž se Nikol Šabatová věnuje analýze daného románu a zaměřuje se na postavy. Za cennou považuji autorčinu úvahu o oběti, jíž je žena v mužské společnosti a černoch v otrokářském systému (str. 20), téma oběti autorka považuje za jakýsi *leitmotiv* románu. Přínosná je také podkapitola 6.1. (str. 21 a dále), v níž si Nikol Šabatová všímá, že postavě Saba jsou připisovány i bělošské rysy a charakteristiky. Autorka zde porovnává vlastní předpoklady s teorií Richarda I. Jacksona a dochází k závěru, že Gertrudis Gómez svému protagonistovi musela dát kultivovaný původ, vzdělání a některé bělošské rysy, aby mu zároveň umožnila nahlížet na svět a společnost jinak, než bylo obvyklé (str. 24). V podkapitole 6.3. (str. 26 a dále) se autorka podrobně věnuje jednotlivým postavám, zde si Nikol Šabatová např. všímá, že Gertrudis Gómez některé svoje názory na společnost vkládá do úst postavě Martiny, marginalizované podivínky. V této podkapitole ovšem postrádám návaznost na kapitolu předchozí: právě zde by se u každé postavy jistě hodila terminologie vysvětlená a použita v kapitole 5. Zajímavý je také stručně zmíněný protiklad barbarství a civilizace, který je jedním z klíčových témat hispanoamerické literatury a který Nikol Šabatová objevuje i v tomto románě (str. 24). Na začátku kapitoly 6 na str. 18 také oceňuji zmínku o tematicky podobných románech. U obhajoby by autorka možná mohla rozvést porovnání *Saba* s románem Hugovým.

Zdařilým kapitolám 5 a 6 však bohužel vůbec neodpovídá úroveň obecnějších úvodů, tedy zvláště kapitol 2 a 3 (str. 7-11). Na str. 6 (v Úvodu) autorka např. slibuje prozkoumat původ problematiky otroctví a porovnat postavení žen v různých společnostech. V kapitole 2 se na str. 7 však jen velmi stručně zmiňuje o postavení ženy u jistého brazilského kmene a o otroctví mluví pouze v souvislosti se starověkým Řeckem a Římem. Oceňuji, že se autorka pustila do tak komplikovaných a mnohdy kontroverzních témat, rozsahem a obsahem jsou však tyto kapitoly naprosto nedostačující. Vzhledem ke zvolenému románu by možná bylo přínosnější zaměřit tyto kapitoly např. na situaci na Kubě. Ve čtvrté kapitole mohla autorka jmenovat více děl dané spisovatelky a rozvést tematickou podobnost mezi romány *Sab* a *Dos mujeres*. I to by autorka mohla ještě zmínit u obhajoby.

Bakalářské práci Nikol Šabatové také velmi škodí nízká jazyková úroveň a časté pravopisné chyby (např. str. 23). Autorka práce také chybí v některých překladech: např. str. 23 „*sin ser, no obstante, un mulato perfecto*“ překládá jako „čímž tvoří dokonalého mulata.“ Na str. 19 chybí český překlad úryvku z románu. Nedostatečně zvládnutá je také práce s citacemi z odborné literatury a s poznámkovým aparátem. Např. není zcela zřejmé, jak autorka používá zkratku *Ibidem*, na str. 16 sice zmiňuje Danielu Hodrovou a používá její terminologii, ale neuvádí ji ani v poznámce pod čarou, ani v bibliografii. Úroveň práce snižuje také velké množství nepřímých citací, např. na str. 11 nebo na str. 8, kde autorka cituje Aristotela, cituje ho však, alespoň podle poznámky pod čarou, ze studie Markéty Křížové.

Výše uvádím některé body, ke kterým by se Nikol Šabatová u obhajoby mohla vyjádřit (podobnost s Hugovým románem, porovnat román *Sab* a *Dos mujeres*). V diskusi bychom se mohly také dále zaměřit na téma civilizace a barbarství v *Sabovi* a jeho významu pro hispanoamerickou literaturu.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení *dobře*.

V Praze dne 31. 8. 2014

PhDr. Jaroslava Marešová